

ONDERWERP
Waterparagraaf HGB Cable project

PROJECTNUMMER
30199738

DATUM
27 mei 2025

ONZE REFERENTIE
5ND4CAHWV3X-502294236-1321:0.1

VAN
L.H.

Aanleiding en situering

In Winschoten, gemeente Oldambt, heeft Green Box Computing (Google) het voornemen om een datacenter te realiseren op het Bedrijventerrein Hoogebrug III in de nabijheid van de B. Haitzemastraat. Het betreft een satellietvestiging die als back-up dient voor het hyperscale-datacenter in de Eemshaven. Om dit datacenter van energie te voorzien, dient een 110kV klantaansluiting op het bestaande naastgelegen 110kV-station te worden gerealiseerd. Om de kabelverbinding planologisch mogelijk te maken, is voorliggend TAM-omgevingsplan opgesteld om een wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Oldambt te bewerkstelligen, waarmee de realisatie van de kabelverbinding kan worden uitgevoerd.

Onderdeel van een TAM-omgevingsplan is de weging van het waterbelang. De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder meenemen bij het vaststellen van het omgevingsplan om ervoor te zorgen dat de waterbelangen goed worden beschermd. Dit is vastgelegd in artikel 5.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In voorliggende waterparagraaf worden de effecten van het planvoornemen op het watersysteem beschreven.

Het planvoornemen bestaat uit de aanleg van een ondergrondse 110kV hoogspanningsverbinding, tussen het bestaande hoogspanningsstation Winschoten en de B. Haitzemastraat, ten westen van Oostelijke Rondweg. De ontwikkeling ligt binnen het beheergebied van Waterschap Hunze en Aa's.

Beleid en regelgeving

In dit hoofdstuk is de relevante wet- en regelgeving voor het project opgesomd, zie Tabel 1.

Tabel 1 Relevante wet- en regelgeving

Wet-/regelgeving	Omschrijving
Europees	
Europese Kaderrichtlijn Water (KRW, 2000)	Op 22 december 2000 is de Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. De KRW is een Europese richtlijn, die bedoeld is om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater op goed niveau te krijgen en te houden. Het Rijk is verantwoordelijk voor het nationale beleidskader en de strategische doelen en maatregelen voor het waterbeheer in Nederland. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het Rijk is opsteller van het Nationaal Waterprogramma 2022-2027.
Nationaal	
Omgevingswet	Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Waterwet, Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming zijn met nog ruim 20 andere wetten grotendeels opgegaan in deze wet. Onder de Omgevingswet is een aantal regels van het Rijk verhuisd naar gemeenten en waterschappen. Dit heet de 'bruidsschat'.
Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	De Nationale omgevingsvisie richt zich op een goede verdeling van de ruimte en kwaliteit van de leefomgeving. Eén van de speerpunten is het waarborgen van de waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater en de waterveiligheid. De Rijksoverheid werkt eraan om in 2026 een nieuwe Nota Ruimte af te hebben. Totdat de nieuwe Nota Ruimte klaar is, blijft de NOVI als beleid gelden. De NOVI laat zien welke uitdagingen er zijn, wat de nationale belangen zijn, welke keuzes we maken en welke richting we op willen ¹ .
Besluit kwaliteit leefomgeving	In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan regels over omgevingswaarden, instructieregels, beoordelingsregels en regels voor monitoring. Het Bkl geldt voor het Rijk en decentrale overheden. Dat betreft onder andere

	instructieregels voor omgevingswaarden voor waterveiligheid en waterkwaliteit, voor het beheer van watersystemen en voor Waterschapsverordeningen.
Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal)	In het Besluit activiteiten leefomgeving stelt het Rijk algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving. Het Bal geldt voor alle partijen die actief zijn in de fysieke leefomgeving – burgers, bedrijven en overheid. Daaronder vallen onder andere de, voor het thema water relevante, milieubelastende activiteiten, lozingsactiviteiten en activiteiten in of bij waterstaatswerken in beheer bij het Rijk.
Waterbeleid voor de 21e eeuw	De Commissie Waterbeheer 21ste eeuw heeft in augustus 2000 advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. Een andere aanpak in het licht van verwachte ontwikkelingen over zeespiegelstijging, toenemende neerslag en rivierwaterafvoer en verdergaande bodemdaling is noodzakelijk. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water', Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd: vasthouden, bergen en afvoeren schoonhouden, scheiden en zuiveren.
Nationaal Waterprogramma (2022-2027)	Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 (NWP) beschrijft de hoofdlijnen en ambities van het nationale waterbeleid voor de periode 2022-2027: waterveiligheid, waterkwaliteit en klimaatadaptatie. Het beschrijft tevens de uitvoering daarvan en het beheer van de rijkswateren en rijkswaargewegen. Het NWP beschrijft de nationale beleids- en beheerdoelen op het gebied van klimaatadaptatie, waterveiligheid, zoetwater en waterverdeling, waterkwaliteit en natuur, scheepvaart, en de functies van de rijkswateren. Belangrijke onderdelen van het NWP zijn de stroomgebiedbeheerplannen, het overstromingsrisicobeheerplan en het Programma Noordzee.
Rijksbrief Water en Bodem Sturend (2022)	De Rijksbrief Water en Bodem Sturend geeft aan dat 'niet alles kan overal'. Het Rijk trekt een aantal harde lijnen over waar wel en niet. Water en bodem worden prioritair bij de evenwichtige toedeling van functies. Er dient een goede afstemming te komen van bovengrond op ondergrond, waarbij kaders voor gebiedsprocessen, lokale en regionale programma's en strategische keuzes worden meegenomen.
Rijksbrief Water en Bodem Sturend (2024)	In de brief stelt het kabinet dat het gebruik van de term 'sturend' bij het principe 'water en bodem sturend' onbedoeld een belemmerend beeld oproept. Het kabinet wil daarvan af en focussen op 'wat wél kan en moet, gebaseerd op de kennis die we hebben van ons water- en bodemsysteem in een veranderend klimaat. Het is belangrijk dat de landelijke politiek zich door die gewenste snelheid en de complexiteit niet laat verleiden om onverstandige keuzes te maken. Daarom is en blijft het belangrijk om het water- en bodemsysteem als uitgangspunt te nemen voor ruimtelijke keuzes en van daaruit te focussen op wat er wel kan. Echter, het nijpende woningtekort vraagt om een grote snelheid voor het bouwen van nieuwe woningen. Veel gebieden zijn niet ideaal, maar wel geschikt te maken om er te bouwen.
Regionaal	
Omgevingsverordening provincie Groningen	Dit document bevat regels en bepalingen voor de fysieke leefomgeving, inclusief waterbeheer. Het behandelt onder andere omgevingswaarden, verstedelijking, agrarische bedrijven, natuur, grondwaterverontreiniging, infrastructuur, energie, waterkeringszones, en bergingsgebieden.
Waterbeheerprogramma waterschap Hunze en Aa's 2022 – 2027	Dit programma vormt het strategische kader voor het waterbeheer in de periode 2022–2027. Het bevat de visie, doelen en maatregelen van het waterschap op het gebied van waterveiligheid, voldoende en schoon water, en ecologisch herstel. Het programma is afgestemd op Europese en nationale kaders zoals de Kaderrichtlijn Water en de Deltaplannen.
Waterschapsverordening Hunze en Aa's 2024	Deze verordening bevat de juridische regels voor de fysieke leefomgeving binnen het beheergebied van Hunze en Aa's. Het vervangt eerdere documenten zoals de Keur en algemene regels en sluit aan bij de Omgevingswet. De verordening bevat onder andere bepalingen over vergunningen, lozingen, grondwateronttrekking en onderhoudsplichten.

Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Winschoten (zie Figuur 1). Het wijzigingsgebied ligt tussen het TenneT hoogspanningsstation, het afvalbrengstation van de Gemeente Oldambt en de locatie waar het nieuwe Google datacenter wordt gerealiseerd. Het grasveld ten noorden van het afvalbrengstation is momenteel een, grotendeels onverhard, bouwterrein. Het plangebied zelf bestaat uit oppervlaktewater, bosschages, ruigtes, grasveld en verharde weg. De directe omgeving bestaat uit de stad Winschoten aan de noordwestkant en agrarische percelen aan de zuid- en oostkant. Het bedrijventerrein Hoogebrug III waar het plangebied deel van uitmaakt, wordt aan de zuid- en oostkant begrensd door de Oostelijke rondweg (N367).

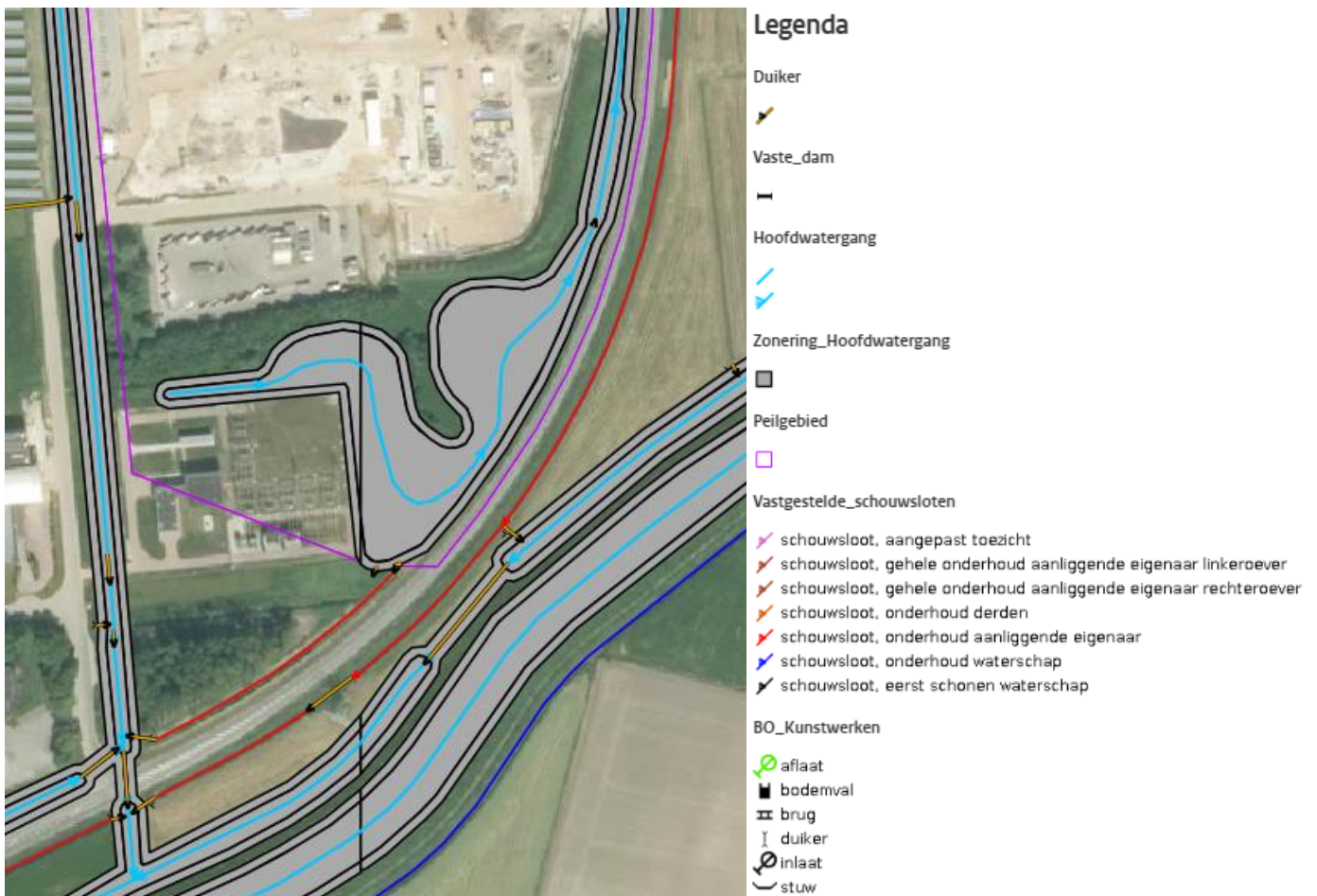
Figuur 1 Ligging plangebied

Maaiveldhoogte en bodem

Het maaiveld binnen het plangebied ligt op circa NAP 0,0 m (Bron: AHN5). Hierbij ligt het bestaande hoogspanningsstation iets hoger in het landschap op circa NAP +0,40 m. De bodem binnen het plangebied bestaat uit afwisselende lagen klei en zand (bron: Dinoloket). Hierbij bestaat de bovenste 2 á 3 m bodem uit klei, waaronder een circa 3 m dik zandpakket ligt. Hieronder bestaat de bodem hoofdzakelijk uit klei.

Oppervlaktewatersysteem

In Figuur 2 is de waterstaatkundige omgeving van het plangebied weergegeven. Het gebied bevat één hoofdwatergang die richting het noorden afwatert. Binnen het plangebied worden watergangen op peil gehouden binnen 1 peilgebied. Het peil ligt hier op NAP -1,55 m. Dit geeft het plangebied een gemiddelde drooglegging van 1,55 m. Verder ligt het plangebied niet binnen een bergingsgebied van waterschap Hunze en Aa's.

Figuur 2 Oppervlaktewatersysteem

Waterkeringen

Ten zuidoosten van het plangebied ligt een regionale waterkering langs de Pekel Aa, zie Figuur 3. Het peil binnen deze boezemwatergang ligt op NAP +0,53 m.

Waterkwaliteit

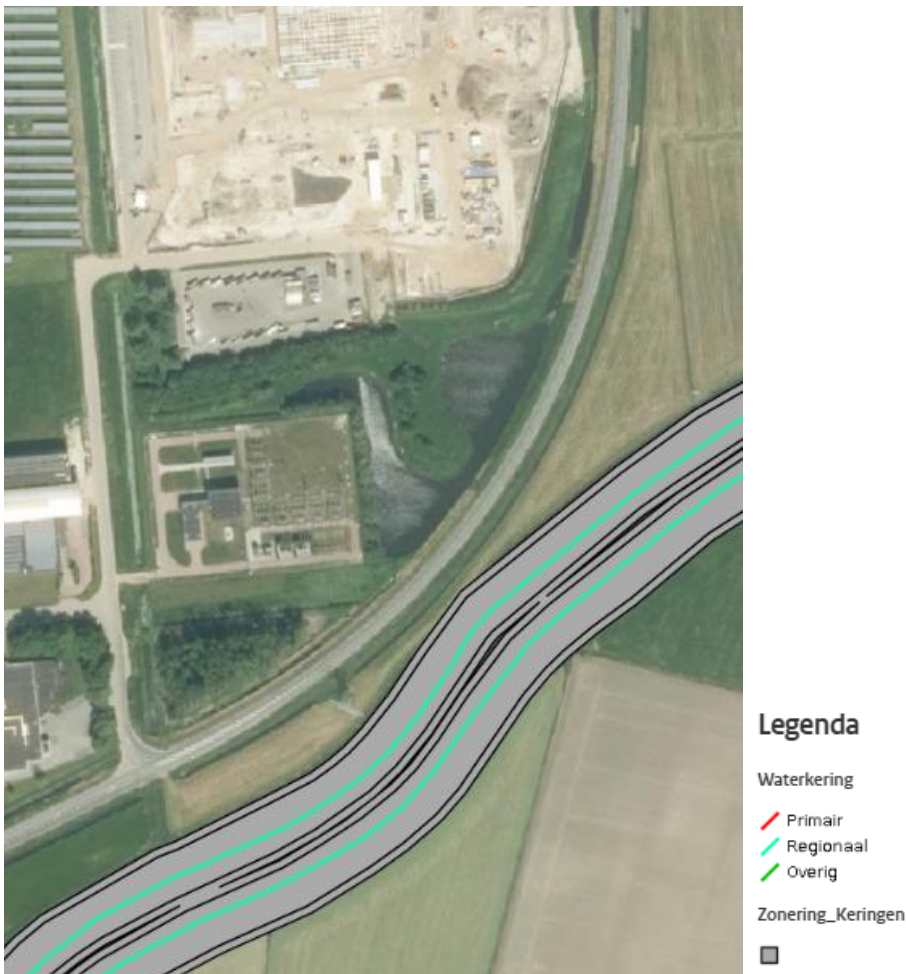
Binnen het plangebied zelf liggen geen KRW-oppervlaktewaterlichamen. Ten zuidoosten van het plangebied ligt De Pekel Aa, dit is een KRW-oppervlaktewaterlichaam welke onderdeel is van het KRW-oppervlaktewaterlichaam Kanalen Hunze/Veenkoloniën.

Verder is een deel van het plangebied aangeduid als een gebied waar een onderzoek uitgevoerd moet worden voor een mogelijke bodemverontreiniging en sanering (bron: Atlasleefomgeving).

Grondwater

Voor grondwater binnen het plangebied geldt het volgende:

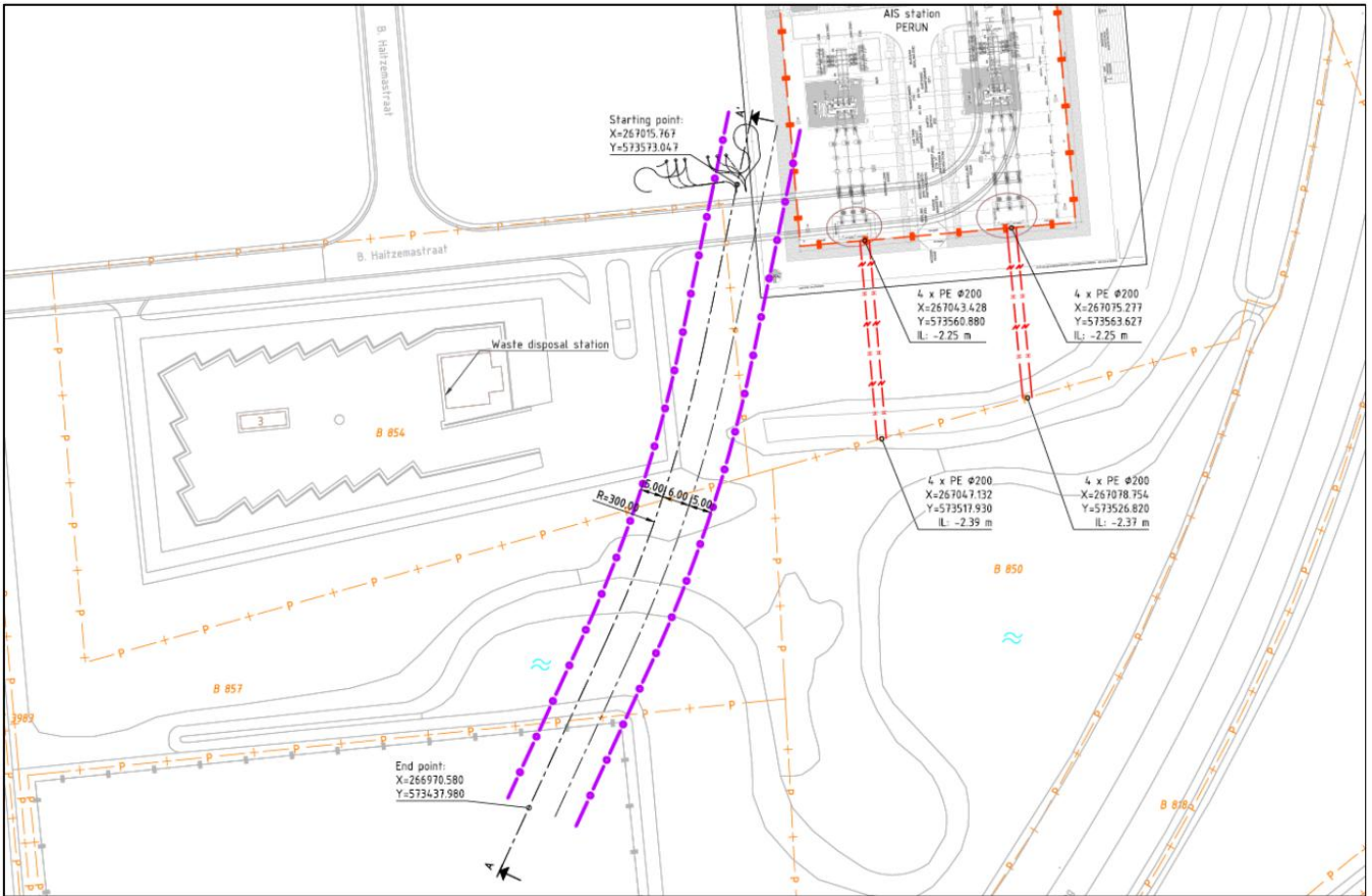
- De gemiddeld hoogste grondwaterstand binnen het plangebied ligt circa 0,3 m onder het maaiveld en de gemiddeld laagste grondwaterstand ligt circa 1,0 m onder het maaiveld (bron: Dinoloket).
- Het plangebied ligt niet in- of nabij een grondwaterbeschermingsgebied.
- Binnen het plangebied ligt het zoet-brak grensvlak op meer dan 200 meter onder het maaiveld. Hierdoor is verzilting geen risico binnen het plangebied (bron: klimaateffectatlas).
- Binnen het plangebied is geen sprake van kwel of wegzijging, er is weinig tot geen flux (bron: klimaateffectatlas).

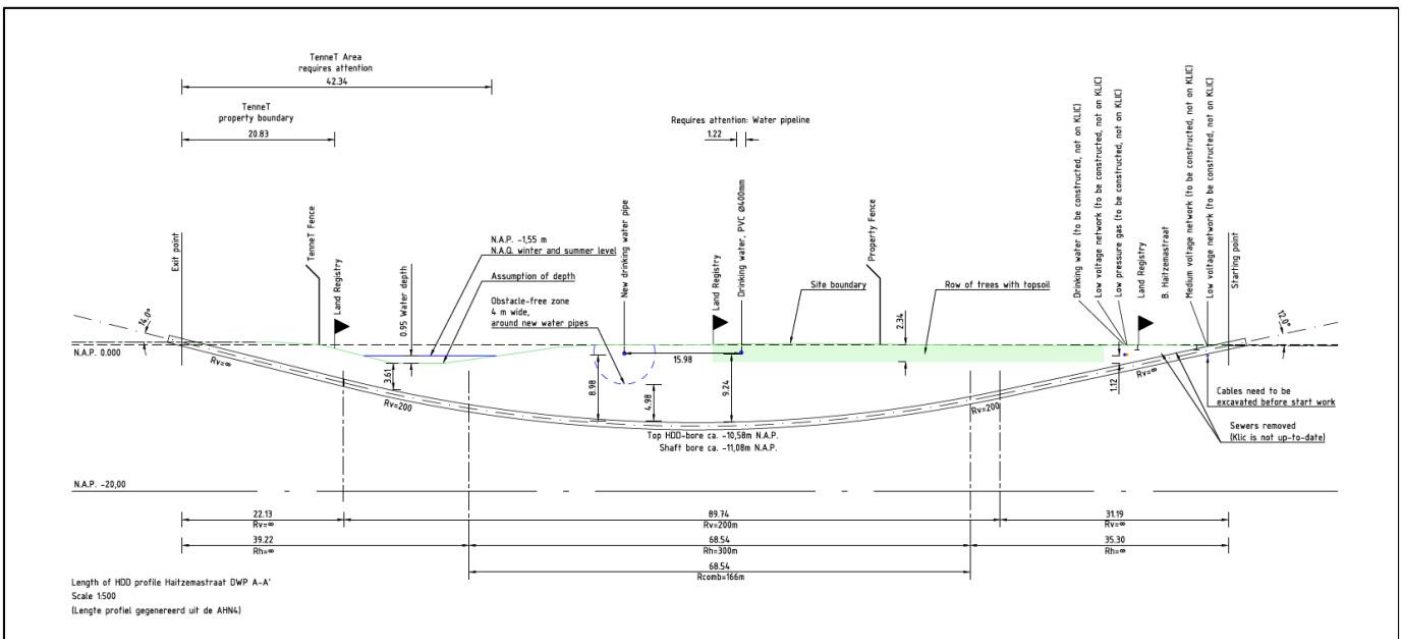
Figuur 3 Ligging regionale waterkering nabij het plangebied

Toekomstige situatie

Google is voornemens middels een horizontale gestuurde boring vanaf het TenneT Hoogspanningsstation tot aan de locatie van het nieuwe Google Datacenter ten noorden van de B. Haitzemastraat 3 (Figuur 4^[06]). De boring wordt op een diepte van ca. 3,6 meter onder de watergang uitgevoerd, waarvoor op twee punten ontgravingen worden gedaan. Figuur 5^[06] voor het dwarsprofiel van de boring. De watergang en bijbehorende oevers blijven hierbij ongemoeid. De werkzaamheden staan gepland in 2025. Een exacte planning is nog onbekend.

Figuur 4 Ontwerptekening van het voornemen in het plangebied.

Figuur 5 Dwarsprofiel boring

Weging van het waterbelang & uitwerking

In het kader van de weging van het waterbelang en de Waterschapsverordening van waterschap Hunze en Aa's is uitwerking vereist op de volgende aspecten:

- Tijdelijke grondwateronttrekkingen
- Lozen van grondwater (bij saneringen)

Uitgangspunten

- Per ingreep in het watersysteem is aangegeven welke wettelijke eisen gelden.

Oppervlaktewater en hemelwater

T.b.v. de aanleg van de kabel zal een boring gedaan worden die op een diepte van ca. 3,6 meter onder de watergang wordt uitgevoerd, waarvoor op twee punten ontgravingen worden gedaan. De watergang en bijbehorende oevers blijven hierbij ongemoeid. Dit heeft de volgende implicaties voor de bestaande hoofdwatgang:

- De hoofdwatgang wordt niet (gedeeltelijk) gedempt.
- De activiteiten bij de in- en uittredepunten van het kabeltracé blijven buiten de zonering van de hoofdwatgang.
- Er zal geen sprake zijn van een toename aan verhard oppervlak waardoor hemelwater versneld afstroomt op het oppervlaktewater.
- De boring zal 3,6 m onder de bodem van de hoofdwatgang doorgaan, hierbij blijft de watergang ongemoeid, zie Figuur 5.

Er worden geen effecten op of veranderingen aan de hoofdwatgang verwacht, waardoor geen vergunningen hoeven te worden aangevraagd voor activiteiten met betrekking tot het oppervlaktewater.

Grondwater

Ten behoeve van de aanleg van de kabel zal op twee punten ontgravingen worden gedaan. De grondwaterstanden bij de in- en uittredepunten zijn hoog. Hierdoor zal er tijdelijke bemaling noodzakelijk zijn om de kabels in den droge aan te leggen. Er zijn nog geen geohydrologische onderzoeken gedaan naar de mogelijke bemalingsdebieten en invloedsgebieden voor de aanleg van de kabels. Mogelijk zijn de tijdelijke grondwateronttrekkingen vergunningplichtig. In artikel 4.8 uit de Waterschapsverordening van Hunze en Aa's staat de algemene regels in relatie tot grondwateronttrekkingen. Geadviseerd wordt om een geohydrologische bureaustudie uit te voeren of een bemalingsadvies op te stellen om te achterhalen of de tijdelijke grondwateronttrekkingen mogelijk vergunningplichtig zijn en of er risico's voor de omgeving zijn.

Waterveiligheid

Ten behoeve van de aanleg van de kabel zal op twee punten ontgravingen worden gedaan. De in- en uittredepunten van het kabeltracé liggen buiten de zonering van de regionale waterkering. Hierdoor hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden voor activiteiten bij waterstaatswerken.

Verder zullen er tijdelijke grondwateronttrekkingen uitgevoerd moeten worden ten behoeve van de kabels bij de in- en uittredepunten. Er zijn nog geen geohydrologische onderzoeken gedaan naar de mogelijke bemalingsdebieten en invloedsgebieden voor de aanleg van de kabels. Mogelijk ligt de regionale waterkering binnen de invloedsgebieden van de bemalingen. De stabiliteit van de waterkering mag niet ondermijnd worden door de aanleg van het tracé. Geadviseerd wordt om een geohydrologische bureaustudie uit te voeren of een bemalingsadvies op te stellen om te achterhalen of de tijdelijke grondwateronttrekkingen mogelijk effect hebben op de waterkering.

Waterkwaliteit

Binnen het plangebied ligt mogelijk een bodemverontreiniging welke (deels) gesaneerd is (bron: bodemloket). De status van de sanering is onbekend. Er zullen tijdelijke grondwateronttrekkingen uitgevoerd moeten worden ten behoeve van de kabels bij de in- en uittredepunten. De bestaande verontreiniging vormt hierdoor mogelijk een risico voor de waterkwaliteit bij onttrekking en lozing van grondwater op het oppervlaktewater. In artikel 3.2 uit de Waterschapsverordening van Hunze en Aa's staan regels omtrent het lozen van grondwater bij saneringen.

Geadviseerd wordt de status van de mogelijke verontreiniging te onderzoeken en af te stemmen met waterschap Hunze en Aa's.

Verder wordt aangeraden geen uitlopende of schadelijke stoffen te gebruiken voor (de aanleg van) de kabels om negatieve effecten op de waterkwaliteit te voorkomen.

Conclusie

Op basis van de weging van het waterbelang kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- De ontwikkeling van het perceel naar de toekomstige situatie voldoet aan de waterambities en het beleid van het waterschap.
- De aanleg van de onderdelen van de ontwikkelingen zijn in lijn met het beleid van het waterschap, waarbij vergunningen worden aangevraagd waar dit vereist is.
- In het vervolgproces moet rekening gehouden worden met het tijdig aanvragen van vergunningen en verzorgen van meldingen, en met het naleven van de afspraken en geldende regels.

Afspraken en aandachtspunten voor vervolg

Naar aanleiding van de weging van het waterbelang gelden de volgende afspraken en aandachtspunten voor het vervolg:

- Verschillende werkzaamheden zijn (potentieel) vergunningplichtig. Google draagt zorg voor het tijdig controleren welke werkzaamheden meldings- of vergunningplichtig zijn (via de vergunningschecker) en tijdig de aanvragen in te dienen. Vanuit de Weging van het Waterbelang betreft het:
 - Tijdelijke grondwateronttrekkingen;
 - Lozing van grondwater op het oppervlaktewater (bij saneringen)
- Voor het definitief ontwerp gelden de volgende aandachtspunten:
 - De watervergunning(en) moeten aangevraagd worden op basis van het definitief ontwerp.